

Datum
2020-08-20
Adress
August Palms Plats 1
Diarienummer
STK-2020-546

Yttrande

Till
Socialdepartementet

Remiss från Socialdepartementet - Framtidens teknik i omsorgens tjänst (SOU 2020:14)

Ert diarienummer S2020/01396/SOF

Kommunstyrelsen föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Yttrande

Många av förslagen i betänkandet är bra, men det finns vissa utgångspunkter, förslag och bedömningar som bör kommenteras.

Betänkandets utgångspunkt tycks vara att hälso- och sjukvård bedrivs av regionerna, förutom på särskilda boende, medan kommunen endast bedriver omsorg enligt socialtjänstlagen, och inte hälso- och sjukvård, inom ordinärt boende. Detta leder fel i vissa av bedömningarna i betänkandet, eftersom en absolut majoritet av Sveriges kommuner även bedriver hälso- och sjukvård upp till och med sjuksköterskenivå i ordinärt boende. Detta behöver vägas in i förslag, och bedömning av konsekvenser, genomgående i betänkandet.

Utredningen har haft fokus på personer äldre än 65 år. Men även yngre personer som har sjukdomar och funktionsnedsättningar kan ha insatser enligt socialtjänstlagen, SoL, hälso- och sjukvårdslagen, HSL, och/eller lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, vilka berörs av betänkandets förslag och bedömningar. Förslag och bedömningar bör därför ses över, och vid behov omformuleras. Alla brukare och patienter i behov av kommunal vård och omsorg bör tydligt inkluderas, oavsett om de är över eller under 65 år.

För att möjliggöra att välfärdsteknik kan användas är det en förutsättning att infrastruktur och annan teknik har en robusthet som säkerställer driftssäkerhet och tillförlitlighet samt att tekniken är hållbar över tid. Det krävs också en satsning på glesbygden, för att säkerställa likvärdig tillgång i landet. Detta har konstaterats i många forum tidigare, och är ju därför välkänt på nationell nivå.

Att ge Vinnova i uppdrag att stödja kommuner i teknik, förfrågningsunderlag mm i samband med upphandlingsprocessen löser inte alla problem, de är större. En utmaning kan vara att se över upphandlingssystemet så att modern teknik inte hinner bli omodern under tiden som upphandlingarna överklagas.

Tekniska lösningar ska vara ett komplement, och de får inte ersätta god och nära vård. Alla tekniska lösningar måste utgå från brukarens behov, och vara långsiktigt hållbara. Teknikutvecklingen måste utgå från vad man får lov att göra i brukarens hem, inte vad man kan göra.

Patientsäkerheten måste alltid kunna garanteras, även relaterat till GDPR och övrig sekretessregering. Men i det fall utredningens förslag 9.3.6 om stärkt informationssäkerhet i socialtjänsten leder till ökade kostnader för kommunerna anser Malmö stad att finansieringsprincipen ska tillämpas.

I utredningen görs bedömningen att teknisk utveckling kan bidra till att det ska bli lättare att rekrytera personal, vilket kan vara en effekt men inte ett mål. De som ska säkerställa en god brukarnära vård och omsorg måste ha brukarens behov och förmågor som främsta fokus, inte eventuell tillgång till ny teknik.

Malmö stads bedömning är att de författningsförslag som lämnats avseende reglering av samtycke från personer med nedsatt beslutsförmåga bör ses över. De flesta kommuner svarar för hälso- och sjukvårdsinsatser till patienter och brukare både på kommunens särskilda boende och inom ordinärt boende. Kommunens hälso- och sjukvårdspersonal kommer troligen att behöva göra dessa bedömningar, eftersom det inte är regionens personal som ansvarar för den löpande hälso- och sjukvården till de berörda patienterna.

Patientansvariga inom kommunen har troligen att bättre förutsättningar att snabbare bedöma en redan känd patients/brukares beslutsförmåga. Frågan om finansiering av förslaget kan med fördel ses över, om det visar sig att det är kommunerna som faktiskt kommer att utföra bedömningarna.

Om anhöriga har olika uppfattning, och brukarens beslutsförmåga inte endast är tillfälligt nedsatt, bör möjligheten att brukaren får en ställföreträdare fortfarande finnas.

I sammanhanget vill Malmö stad påpeka vikten av att andra näraliggande utredningars betänkande och direktiv beaktas i samband med beslut om förslagen i det nu föreliggande betänkandet. Exempel på dessa är:

Inriktningen för en nära och tillgänglig vård – en primärvårdsreform (prop. 2019/20:164)

Kommunutredningens betänkande "Starkare kommuner – med kapacitet att klara välfärdsuppdraget" (SOU 2020:8)

Utredningen med uppdrag att genomföra Översyn av vissa frågor som rör person-uppgiftshantering i socialtjänst och hälso- och sjukvårdsverksamhet (dir 2019:37)

Ordförande

.....
Katrín Stjernfeldt Jammeh
.....

Sekreterare

.....
Anna-Lena Alnerud
.....

Charlotte Bossen (C) avser lämna in en skriftlig reservation.

Protokollsutdrag

Sammanträdestid	2020-08-19 kl. 13:00-15:05
Plats	Triangeln 1-2 (stadshusets konferensanläggning)
Beslutande ledamöter	Katrin Stjernfeldt Jammeh (S) (Ordförande) Roko Kursar (L) (1:e vice ordförande) Andréas Schönström (S) Rose-Marie Carlsson (S) Mubarik Mohamed Abdirahman (S) Stefana Hoti (MP) Emma-Lina Johansson (V) Håkan Fäldt (M) Helena Nanne (M) Charlotte Bossen (C) Magnus Olsson (SD) Anders Olin (SD) John Roslund (M) ersätter Torbjörn Tegnhammar (M) (2:e vice ordförande)
Ej tjänstgörande ersättare	Anders Rubin (S) Nils Anders Nilsson (S) Frida Trollmyr (S) Sara Wettergren (L) Måns Berger (MP) Anders Skans (V) John Eklöf (M) Tony Rahm (M) Anton Sauer (C) Nima Gholam Ali Pour (SD) Rickard Åhman Persson (SD)
Övriga närvarande	Carina Nilsson (S) (Ordförande) (Kommunfullmäktige) Sedat Arif (S) (Kommunalråd) Ewa Bertz (L) (Kommunalråd) Simon Chrisander (L) (Kommunalråd) Andreas Norbrant (Stadsdirektör) Tomas Barring (Chefsjurist) Anna-Lena Alnerud (Sekreterare) Jonas Rosenkvist (Avdelningschef) Micael Nord (Näringslivsdirektör) Carina Tempel (HR-direktör) Anders Mellberg (Kommunikationsdirektör) Nicklas Sjöqvist (Presschef)
Underskrifter	Sekreterare Anna-Lena Alnerud Ordförande Katrin Stjernfeldt Jammeh Justerande Håkan Fäldt

Heléne Norberg (Avdelningschef)
Ann Andersson (Budgetchef)
Karin Ringman Ingvarsson (Kanslichef)
Pernilla Mesch (Sekreterare)
Daniel Olsson (Sektionschef)
Lotta Liedberg (Nämndsekreterare)

Utses att justera

Håkan Fäldt

Justeringen

2020-08-26

Protokollet omfattar

§260

§ 260 Remiss från Socialdepartementet - Framtidens teknik i omsorgens tjänst (SOU 2020:14)

STK-2020-546

Sammanfattning

Malmö stad har av Socialdepartementet fått möjlighet att lämna synpunkter på Framtidens teknik i omsorgens tjänst (SOU 2020:14). Utredning har haft i uppdrag att lämna förslag på åtgärder som kan främja införandet av välfärdsteknik.

Stadskontoret anser att många av förslagen i betänkandet är bra, men det finns vissa utgångspunkter, förslag och bedömningar som bör kommenteras.

Utredningen tycks utgå från att hälso- och sjukvård bedrivs av regionerna medan kommunen endast bedriver omsorg enligt socialtjänstlagen, förutom på särskilda boende. Detta leder fel i vissa av förslagen och bedömningarna, eftersom i princip alla kommuner även bedriver hälso- och sjukvård upp till och med sjuksköterskenivå i ordinärt boende.

Utredningen har haft fokus på personer äldre än 65 år. Men även yngre personer kan ha insatser enligt socialtjänstlagen, SoL, hälso- och sjukvårdslagen, HSL, och/eller lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS. Dessa berörs av betänkandets förslag och bedömningar, som därför bör ses över och vid behov omformuleras. Alla brukare och patienter i behov av kommunal vård och omsorg bör tydligt inkluderas.

För att möjliggöra att välfärdsteknik kan användas krävs att infrastruktur och annan teknik har en robusthet som säkerställer driftssäkerhet och tillförlitlighet samt att tekniken är hållbar över tid.

Bedömning av möjligt samtycke från personer med nedsatt beslutsförmåga, föreslås göras av regionens anställda. Det är att föredra att kommunens anställda gör det, och det kan få ekonomiska konsekvenser. I det fall utredningens förslag 9.3.6 om stärkt informationssäkerhet i socialtjänsten leder till ökade kostnader för kommunerna anser stadskontoret att finansieringsprincipen ska tillämpas.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. Kommunstyrelsen beslutar godkänna förslag till yttrande och skicka det till Socialdepartementet.

Beslutsgång

Ordförande Katrin Stjernfeldt Jammeh (S) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag.

Charlotte Bossen (C) yrkar avslag.

Ordförande ställer proposition på bifall mot avslag till arbetsutskottets förslag och finner att kommunstyrelsen beslutar bifalla arbetsutskottets förslag.

Reservationer och särskilda yttranden

Charlotte Bossen (C) reserverar sig mot beslutet och lämnar in en skriftlig reservation, bilaga 1.

Beslutet skickas till

Socialdepartementet

Funktionsstödsnämnden

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut KSAU 200810 §451
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 200810 Remiss från Socialdepartementet - Framtidens teknik i omsorgens tjänst (SOU 2020:14)
- Förslag till yttrande
- Remiss från Socialdepartementet - Framtidens teknik i omsorgens tjänst (SOU 2020:14)
- Framtidens teknik i omsorgens tjänst (SOU 2020:14)
- Hälsa- vård- och omsorgsnämnden beslut 200610 § 87 med Särskilt yttrande (SD)
- Remissvar från hälsa-, vård- och omsorgsnämnden
- Funktionsstödsnämnden beslut 200615 § 83
- Remissvar från funktionsstödsnämnden

Reservation

Remiss från Socialdepartementet - Framtidens teknik i omsorgens tjänst (SOU 2020:14)

Centerpartiet i Malmö delar den problembeskrivning som beskrivs i författningsförslaget. Centerpartiet i Malmö ställer sig positiva till utvecklingen av välfärdsteknik inom omsorgssektorn. Tekniken kommer om den används rätt bidra till en mer patientsäker, nära och personcentrerad vård. Genom tekniken kan individen ges möjlighet till ökad självständighet och ökat självbestämmande i vardagen. Något som i sin tur kommer ha goda effekter på såväl aktivitets- och funktionsförmåga som psykiskt välbefinnande.

Centerpartiet i Malmö ställer sig dock tveksamma till en förändring Patientlagen och i socialtjänstlagen som innebär "Om en person inte förstår eller själv kan bestämma vilken vård eller vilket stöd som behövs, ska vårdpersonal i regionen kunna bestämma vad som är bäst för personen." Centerpartiet i Malmö värnar om individens frihet och självbestämmande. Centerpartiet i Malmö menar att befintlig lagstiftning som rör godman och förvaltarskap är komplett. I de fall en individ inte är förmögen att bestämma om denne är i behov av omsorgsinsatser från kommunen bör ärendet utredas noggrant.

Centerpartiet i Malmö ställer sig dessutom ytterst frågande till att Malmö stad i yttrandet till lagförslag föreslår att ytterligare inskränkningar i individens frihet genom att föreslå att även kommunanställda ska ha möjlighet att bestämma vad som är bäst för en individ. Kommunpersonal besitter inte samma kompetens som den legitimerade läkare som utreder och medicinerar patienten. Kommunpersonal har inte heller tillgång till journalhandlingar från den regionala sjukvården och har därför inte möjlighet att göra en sammanvägd välöversvägd medicinsk bedömning.

Utifrån ovanstående resonemang väljer Centerpartiet i Malmö att inte ställa sig bakom förslaget till yttrande. Centerpartiet i Malmö reserverar sig därför mot beslutet.

Malmö 2020-08-19

Charlotte Bossen (C)

Med instämmande av

Anton Sauer (C)